
KÜLTÜR-SANAT YAŞAMIMIZDA YENİ BİR YÜKSELEN DEĞER: “YEREL YÖNETİMLER”

Esin KALELİ DE THORPE MILLARD

EÜ DTM Konservatuvarı, Temel Bilimler Bölümü, Araştırma Görevlisi, Dr.

Kentli gençliğin yaşamına merkezi hükümetlerin pek fazla katkıda bulunamayacağı anlaşıldıkça, toplumsal güçlerin yöneleceği başka alternatif iktidarların ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır. Böyle bir anlayışta akla gelen ilk alternatif “belediyeler”dir.

Belediye seçimlerinin kazanılmasında etkili olan etmenlerin başında “kent hizmetleri” gelmektedir. Milletvekili seçimlerinde başarının “doktriner söylem” sayesinde elde edildiği, fakat, yerel seçimlerde seçmenlerin çok daha pragmatik bir değerlendirme yaptıkları anlaşılmaktadır. Milletvekili seçimlerini genellikle boykot etmekte olan gençliğin, yerel seçimlerde büyük bir katılım gösterdiği ve bu yüzden katılım yüzdesinin her zaman daha yüksek olduğu da bir gerçektir.

Kültür Bakanlığı'nın ve üniversitelerin icraatları, siyasal ya da bürokratik nedenlerle, sık sık felce uğramaktadır. Bu yüzden yerine getirilemeyen birçok hizmet için, alternatif merci olarak, belediyeler karşımızda çıkmaktadır. Belediyelerin kültür etkinlikleri, bakanlıklardaki ya da YÖK'teki gibi bürokratik engellerle kısıtlanmış değildir. Bir etkinliğin olacağı varsa hızla olur, olmayacaksa da fazla sürüncemede kalmadan dosya kapatılır. Belediyeler pratiğe daha fazla yönelen yapılardır. Siyasal açıdan, belediyeler koalisyona dayalı yapılar değildirler. Kitlenin belediyeler üzerinde dolaysız ve çabuk işleyen bir denetim gücü vardır.

Gençliğin doktrin çatışmaları içerisinde bölünmesi, yaşlı kuşağın işine yarayacak bir taktiktir. Kemalist-Şeriatçı kutuplaşmasının egemen olduğu günümüz siyasetinde, kent gençliğine çekici gelecek kültür politikaları üreten bir siyasal güç ortaya çıkabilse, doktriner partileri gölgede bırakan başarılar kazanacağı düşünülebilir. Bu tür bir siyasal gücün başlıca kaynağı, “seçkin öncü”ler olmak zorundadır. Kentli gençlik kitlelerine bir araya gelme ve iletişim içine girme fırsatını sağlayacak festivaller önümüzdeki dönemin en etkili ve popüler etkinlikleri olması muhtemeldir.

Tarif ettiğimiz ortamın özelliklerine bağlı olarak zaman içinde, kent kültürünün belediyelerden aldığı destek giderek artacaktır. Bu çerçevede kültüre ilişkin konular seçim kampanyalarında daha işlevsel olmaya başlayacak, özellikle gençliğin oyunu isteyen adaylar kültür projelerine ağırlık vereceklerdir.

Popülerlikle birlikte “pop müziği” türünün saltanatını düşünmek, politikacıların düştükleri büyük bir yanılgıdır. Pop müziği alanı, başarıyı derinliği olmayan bir sanat söyleminde arayan fırsatçılarla doludur. Kentli gençlik, resmi yetkililerden gelen

doktriner mesajları ağızına sakız eden bazı pop müziği sanatçılarına küçümseme ile bakmaktadır. Kentli gençlik kitlesine, yalın, bireyin varlığıyla ilgili ciddi sorunlara eğilen ve içten bir kültür sunulabilse, bugün yetersiz bulunan seçkinliğe yönelişin hızla artacağı gözlenecektir.

Bu bağlamda, ülkemizdeki çalışmalara baktığımızda, kültür ve sanat projelerine önem veren bir belediye yönetimi olan Kadıköy Belediyesi'nin son projesi, dikkat çekmektedir. Sözünü ettiğimiz belediyenin, eski Süreyya Sineması'nı opera binasına dönüştürme girişimi, güzel bir örnek oluşturmaktadır.

Ayrıca, 18.10.2009 tarihli Hürriyet gazetesindeki bir haberde görüldüğü gibi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Avrupa Birliği desteğiyle kurulan Çocuk ve Gençlik Merkezi sokaklarda su, kağıt ve mendil satan çocukların, uluslararası sanat müziğine yönlendirilmek suretiyle, enstrüman çalarak, müzik dinleyerek, spor ve resim gibi dallarda da eğitilerek, sokaklardan uzaklaşmasını hedefleyen bu projeye ev sahipliği yapmaktadır.

SOKAKLARDAN BEETHOVEN'A

HAYATIN İÇİNDEN

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce Avrupa Birliği desteğiyle 2 ay önce kurulan Sultanbeyli Çocuk ve Gençlik Merkezi'nde sokakta çalışan 20 çocuk eğitiliyor. Gitar, çello, keman ve piyano gibi müzik aletleriyle tanışan çocuklar, Vivaldi, Beethoven, Mozart gibi bestecilerin eserlerini öğreniyor.

■ Şenol COŞKUNER
İSTANBUL

AYAKKABI BOYAÇILIĞI YAPAN, SU VE KAĞIT MENDİL SATAN ÇOCUKLAR, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce Avrupa Birliği desteğiyle kurulan Sultanbeyli Çocuk ve Gençlik Merkezi'nde eğitiliyor. Yaklaşık iki ay önce kurulan merkezde ilk etapta sokakta çalışan 20 çocuk eğitime başlandı. Şimdiye kadar yakından gördüklerini gitar, çello, keman ve piyano gibi müzik aletlerini ellerine alan çocuklar, Vivaldi, Beethoven, Mozart gibi bestecilerin eserlerini öğreniyor. Romeo Juliet gibi klasiklerle tanışıyor.

Avrupa Birliği'ni Göç Entegrasyonu Projesi kapsamında açılan merkezin hedef kitlesi, sokakta çalışan ve okulla ilişkisi kısımlık üzere olan 7-18 yaş arasındaki çocuklar.

Ayakkabı boyacıları ve mendil satıcıları gibi sokaklarda çalışan çocukların, sokaklardan uzaklaşmasını hedefleyen bu projeye ev sahipliği yapmaktadır.

Yapan, kağıt mendil, su, çorap, çiçek, balon gibi şeyler satan çocuklar alleleri ikna edilerek merkeze alınıyor. Amaç, çocukların tamamen sokağa alışarak bunları kendisine mekân edinip mekâde bağımsız olmalarını engellemek. Eğitime alınan çocuk sayısının 350'ye çıkarılması planlanıyor. Okul dersleri dışındaki zamanlarını merkezde geçiren çocuklar, psikolog ve sosyologların desteğindeki öğretmenlerden okul derslerine yardım alıyor. Ayrıca, çocuklara ilgi alanlarına göre, resim, müzik ve spor eğitimi veriliyor.

Su satarken merkeze alındım

Merkezde eğitim alan çocuklardan 13 yaşındaki Mücahit A., ilköğretim okulu yedinci sınıf öğrencisi. Beş yıldır okul dışındaki zamanlarında sokaklarda, su, balon, çorap ve gül satan Mücahit, Ağrı'nın bir ailenin altı çocuğundan dördüncüsüdür. Babasının inşaat ustası olduğunu söyleyen Mücahit, "Sokakta su satarken, bir kalabalık görürüm. Kalabalığın arasına girip su satmaya başladım. O sırada sonradan Sultanbeyli Belediye Başkanı olduğumu öğrendiğim bir adam, 'Satıcıların barınma şartlarını zorlamadığımızı merak etmeyin' dedi."

Alışan'dan gördüm

İlköğretim sekizinci sınıf öğrencisi 14 yaşındaki Fuat C., Erzurumlu bir ailenin beş çocuğundan ikincisi. Fuat, ailesinin onay vermesinin ardından burada eğitim almaya başladığını söyledi. Bir dizide Alışan'ın keman çaldığını gördüğünü ve etkilendiğini belirten Fuat, bu nedenle kendisinin de keman çalmak istediğini söyledi.

de eğitim almak ister misin?" dedi. Ben de kabul ettim" diyor.

Bu örneklerin, her yaşta her eğitim seviyesindeki ve her statüdeki kentli gençliğe hitap etmeseler de, büyük ve önemli girişimler olduğu görülmektedir.

Belediyelerin kültür ve sanat aktiviteleri ile ilgili olan başka bir olgu da, bazı belediyelerin bünyelerinde kurmuş oldukları "senfoni orkestraları"dır.

Eskişehir’de, 2001 yılında belediye tarafından Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası kurulmuştur. Bu sayede ülkemizdeki konservatuarlardan her yıl yüzlerce müzisyen mezun olup “sudan çıkmış balık” misali, hayatlarındaki işsiz ve sancılı profesyonellik dönemine yelken açan birçok konservatuvar mezunu, Kültür Bakanlığı’na bağlı senfoni ve opera-bale orkestralarındaki kadro bekleme sıkıntısına girmeden iş sahibi olmuştur. Eskişehir Belediyesi’nin kurmuş olduğu senfoni orkestrası sanat faaliyetlerine halen başarı ile devam etmektedir.

18 Ekim 2009 Pazar günü Hürriyet gazetesinin İzmir ekindeki haberde ise, genç sanatçıların “Belediye orkestra kursun, sanatçı gençler işsiz kalmasin” başlıklı haberde belirttikleri gibi daha çok sayıda belediyenin bu gibi orkestralar kurmasının hem ülkemizin kültür ve sanat hayatına katkısı hem de mezun olan gençlerin işsiz kalmaması açısından çok önemlidir.

Profesyonel sanatçılardan oluşan bu tür orkestralara koştut olarak, sahipsiz gençlere müzik kariyerine yönelişin kapısını açan sosyal nitelikli kültürel hizmetlerin de, ihmal edilmemeleri yararlı olacaktır.

Belediyeler orkestra kursun, sanatçı gençler böylece işsiz kalmasin

Geleceğin sanatçıları, başkanlara çağdaş bir öneride bulundular

■ Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Üflemeli Çalgılar Bölümü öğrencileri “Belediye başkanları hem kültür hizmeti, hem de sanatçı gençlerin işsiz kalmaması için senfoni orkestrası kurmalı” diyor. »6’da

Bülent KATARCI

Kaynakça

- ALTUN, Ganime. Kentli Gençlik ve Yeni Müzik, Ankara Belediyesi'nin Uluslararası Yeni Müzik Festivali, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri ve Öğretim (Güzel Sanatlar Eğitimi) Anabilim dalı, 1997.
- GÜNAY, Edip. *Müzik Sosyolojisi "Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış"*, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2006.
- YÜRÜR, Ahmet. "Kültür Yaşamımızda Belediyelerin Oynaması Gereken Rol", *2000 Yılına Doğru Sanatlar Sempozyumu*, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, İstanbul, 24-28 Ekim 1977.
- SANLI, Leyla. *Politik Kültür ve Toplumsal Hareketler*, Alan Yayıncılık, İstanbul, 2005.
- OKTAY, Ahmet. *Sanat ve Siyaset*, Everest Yayınları, İstanbul, 2004.